

WYROK ZAOCZNY

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 15 września 2015r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia V Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Marchwicka

Protokolant: Małgorzata Alfawicka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia – Stare Miasto Justyny Trzczińskiej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 września 2015r. we W. sprawy

P. J. (P. J.)

syna S. i A. z domu K.

urodz. (...) we W.

PESEL (...)

oskarżonego o to, że

w dniu 24 lutego 2015 roku we W. przy ul. (...) w lokalu o nazwie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, bezprawnie i publicznie odtwarzał program CANAL+ portHD obejmujący transmisję meczu piłkarskiego w ramach rozgrywek Liga Mistrzów pomiędzy M. (...) i FC B. do której to transmisji prawa autorskie i pokrewne przysługują (...) S.A. z s. w W.

tj. o czyn z art. 116 ust.2 ustawy z dnia 04 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych

* * *

I. uznaje oskarżonego **P. J.** za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku, a stanowiącego przestępstwo z art. 116 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych i za to na podstawie art.116 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zw. z art.58§3 k.k. w zw. z art.4§1 k.k. w zw. z art.33§1 i 3 k.k. wymierza mu karę grzywny w ilości 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

II. na podstawie art.230§2 k.p.k. uznając zbędność dla dalszego postępowania orzeka zwrócenie oskarżonemu dowodów rzeczowych szczegółowo opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr (...) k.35 akt poz. 1 i 2;

III. na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. i art.627 k.p.k. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu w kwocie 70zł oraz wymierza mu opłatę w kwocie 80zł.

UZASADNIENIE

Na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. J. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą P. J. J.. W tym celu wynajmuje lokal użytkowy położony we W. przy ul. (...), w którym prowadzi Pub M. N.. (...) jego działalności ukierunkowany jest na usługi gastronomiczne.

Lokal wyposażony jest w telewizor marki S., dekodery cyfrowy marki S. (...), nr seryjny (...) oraz kartę dostępu O. nr (...). Umowa została zawarta przez P. J. jako osobę prywatną, a jej głównym celem była dostawa Internetu, który służy do transmisji płatności bezgotówkowych. W pakiecie wraz z Internetem dostępny jest Canal +.

W lokalu, przy użyciu dekodera, transmitowane są programy platformy NC+, której właścicielem jest grupa (...) S.A. z siedzibą w W..

P. J. nie podpisał umowy z (...) S.A. na publiczne odtwarzanie wydarzeń sportowych, takich jak rozgrywki L. Mistrzów czy L. (...).

W dniu 24 lutego 2015 r. do Pubu M. N. udał się J. G. – upoważniony przez F. Biuro (...) z siedzibą w W. do prowadzenia działań kontrolnych w związku z nielegalnym rozpowszechnianiem programów, do których wyłączne prawo przysługuje (...) S.A. Po wyjściu do lokalu stwierdził, że na umieszczonym tam odbiorniku telewizyjnym transmitowany jest mecz L. Mistrzów pomiędzy FC B. a M. (...), którego legalne odtwarzanie publiczne jest możliwe jedynie dla posiadaczy wykupionego pakietu o nazwie P. (...).

P. J. nie miał wykupionej licencji.

Na miejsce zostali wezwani funkcjonariusze Wydziału do (...) z Przystępnością Gospodarczą Komendy Miejskiej Policji we W..

W wyniku podjętych czynności, policjanci zatrzymali dekodery cyfrowy marki S. (...), nr seryjny (...) oraz kartę dostępu O. nr (...). Następnie przedmioty te zostały oddane P. J. na przechowanie.

/dowód: wyjaśnienia oskarżonego k. 31 – 32;

zeznania świadka J. G. k. 3, k. 61 – 63,

zeznania świadka W. J. k. 28, k. 64 – 65/

W chwili transmisji meczu w lokalu przebywało około 20 osób. Telewizor umieszczony był za barem. Duża część osób obecnych w tym czasie w lokalu siedziała przy barze i co jakiś czas zerknęła na transmitowany mecz.

/dowód: zeznania świadka W. J. k. 28, k. 64 – 65/

W wyniku bezprawnego, publicznego rozpowszechniania w lokalu Pub M. N., programu Canal+ (...) obejmującego transmisję meczu piłkarskiego w ramach rozgrywek L. Mistrzów pomiędzy M. (...) i FC B., szkodę poniosła (...) S.A. z siedzibą w W., która w dniu 23 lutego 2015 r. wystąpiła z wnioskiem o ściganie i ukaranie P. J..

/dowód: wniosek o ściganie k. 6,

P. J. urodził się we W. w 1983 r. Posiada wyższe wykształcenie. Ukończył administrację na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii (...). Jego źródłem utrzymania jest indywidualna działalność gospodarcza, z której osiąga dochody w wysokości 2.500 zł. Jest kawalerem, nie ma nikogo na utrzymaniu. Nie posiada majątku o znacznej wartości.

Nie był w przeszłości leczony psychiatrycznie, neurologicznie, ani odwykowo. Nie był dotychczas karany sędownie.

/dowód: dane osobopoznawcze k. 26,

informacja z K. k. 25/

P. J. przesłuchany w toku postępowania przygotowawczego w dniu 08.04.2015 r., nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Składając wyjaśnienia podał, że prowadzi działalność gospodarczą, której głównym profilem

jest działalność gastronomiczna. W ramach tej działalności wynajmuje pomieszczenie, w którym prowadzi Pub M. N.. W dniu 24.02.2015 r. na jednym z telewizorów miał włączony mecz, lecz urządzenie miało wyciszony głos. Jego w ocenie nie było to działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, ponieważ w lokalu grała muzyka, zaś zainteresowanie meczem było znikome. Przed telewizorem siedziały tylko trzy osoby. Z relacji oskarżonego wynika, że prowadzony przez niego lokal nie jest lokalem sportowym, ani nastawionym na transmisje sportowych wydarzeń. Nie reklamował w żaden sposób transmisji, zachęcając w ten sposób klientów. Rozpowszechnianie meczy nie wpływało na jego obroty. Telewizor będący na wyposażeniu lokalu, jest jedynie elementem dekoracyjnym. P. J. wyjaśnił, że Canal + posiada w pakiecie razem z Internetem, który służy głównie do transmisji płatności bezgotówkowych. Poinformował, również, że złożył już stosowane zamówienie na usługi związane z możliwością legalnego korzystania z platformy NC+. Zadeklarował, że podpisze umowę, ale tylko po to aby uniknąć niepożądanych problemów. Mimo tej czynności nie przyznał się do winy (k. 31)

W postępowaniu sądowym oskarżony nie był słuchany.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

W oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd uznał winę i sprawstwo przestępstwa z art. 116 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oskarżonego P. J.. Sąd poddał analizie dowody z zeznań świadków J. G. i W. J., wyjaśnienia oskarżonego a także dokumentację osobopoznawczą zgromadzoną w toku postępowania przygotowawczego dotyczącą oskarżonego i informację z Krajowego Rejestru Karnego.

Dokonując ustaleń faktycznych mających na celu określenie sprawstwa i winy oskarżonego Sąd oparł się przede wszystkim na zeznaniach J. G. i W. J., złożonych przez Sądem, a dodatkowo uzupełnionych zeznaniami odczytanymi z postępowania przygotowawczego. Częściowo także oparł Sąd swoje ustalenia na wyjaśnieniach samego oskarżonego, złożonych w postępowaniu przygotowawczym.

Przechodząc do oceny wyjaśnień oskarżonego, w ocenie Sądu, jawią się one jako o częściowo niewiarygodne. Sąd dał im wiarę w tym w zakresie w jakim, P. J. przyznał, że w prowadzonym przez niego lokalu gastronomicznym dochodziło do transmisji meczy ligowych. Nie przekonała natomiast Sądu argumentacja, że działanie to nie było nastawione na chęć osiągnięcia korzyści majątkowej. Oskarżony miał świadomość, że rozpowszechnia wydarzenia sportowe bez wymaganej umowy, i chociażby już z tego względu osiągnął korzyść majątkową. Co istotne umowa łącząca oskarżonego z firmą (...), była podpisana z oskarżonym jako osobą fizyczną, nie przedsiębiorcą. Nie trzeba być przy tym znawcą wszelkich sztuczek sprzedażowych, aby nie wiedzieć, że transmisja meczy piłkarskich wzbudza zainteresowanie, zwłaszcza wśród męskiej części klientów, którzy chętnie wybiorą klub, w którym mogą w gronie przyjaciół, znajomych wspólnie kibicować ulubionej drużynie, przeżywać związane z tym emocje, a przy tym dokonać zakupu towarów będących w ofercie lokalu, zwiększając tym samym jego obroty. W ocenie Sądu, zachowanie oskarżonego postrzegać trzeba jako zwykły chwyt marketingowy, z którego istoty wynika chęć zysku. W tym kontekście wyjaśnienia oskarżonego jawią się jako niewiarygodne i stanowią przyjętą przez niego linię obrony. Dodatkowo w przekonaniu tym utwierdza, pozostały materiał dowody w postaci zeznań świadka J. G. i W. J..

Obaj świadkowie potwierdzili, że w dniu 24 lutego 2015 r. w lokalu o nazwie M. (...) zastali włączony odbiornik telewizyjny, a na jego ekranie transmitowany był na kanale telewizyjnym Canal+ (...) mecz L. Mistrzów pomiędzy FC B. a M. (...). W tym czasie w lokalu obecnych było około 20 osób, a klika z nich wykazywało zainteresowanie tym wydarzeniem.

Jako w pełni wiarygodne uznał Sąd zeznania świadka J. G., który został umocowany przez F. Biuro (...) z siedzibą w W. do prowadzenia działań kontrolnych w zakresie ochrony i realizacji praw własności intelektualnej przysługujących (...) S.A. Świadek w swoich zeznaniach podał, że legalne odtwarzanie publiczne tych wydarzeń sportowych jest możliwe jedynie dla posiadaczy wykupionego pakietu o nazwie P. (...). Z jego relacji, wynika, że oskarżony nie posiadał takiego pakietu w dniu 24.02.2015 r. Okoliczność tą potwierdził również sam oskarżony, który w swoich wyjaśnieniach podał,

że dopiero po tej dacie zamówił usługę umożliwiającą mu legalną transmisję meczy i podpisze taką umowę, choć jest ona dla niego niekorzystna. Sąd ocenił zeznania tego świadka jako spójne, logiczne i konsekwentne.

Sąd nie miał wątpliwości także co do wiarygodności zeznań świadka W. J.. Świadek jest funkcjonariuszem policji i prowadził czynności operacyjne w sprawie nielegalnego rozpowszechniania przez oskarżonego transmisji meczu piłkarskiego w ramach rozgrywek L. Mistrzów, do której to transmisji prawa autorskie i pokrewne przysługują (...) S.A. Zeznania tego świadka dotyczyły przede wszystkim czynności, jakie zostały podjęte w toku postępowania przygotowawczego. Potwierdził on, że po przybyciu do lokalu, miała miejsce transmisja kodowanego programu, a w lokalu przebywało około 20 osób. Telewizor umieszczony był za barem, a znaczna część klientów lokalu siedziała przy barze, prowadziła rozmowy i zerknęła na telewizor. Na miejscu obecny był także oskarżony, który wyjaśnił, że ma podpisaną umowę z firmą (...), ale jako osoba fizyczna, a nie przedsiębiorca. Przedmiotem tej umowy była głównie dostawa Internetu, a nie możliwość transmisji telewizyjnej. W oparciu o otrzymany od firmy (...) dekodery, działały m.in. kasy fiskalne. Z tego też względu zatrzymano dekodery cyfrowe marki S. (...), nr seryjny (...) oraz kartę dostępu O. nr (...), ale przedmioty te oddano na przechowanie oskarżonemu, aby mógł przeprowadzać transakcje bezgotówkowe.

W świetle dokonanych ustaleń faktycznych i przeprowadzonej oceny dowodów sprawstwo i wina oskarżonego nie budziły wątpliwości.

Sąd uznał zatem, że P. J. w dniu 24 lutego 2015 roku we W. przy ul. (...) w lokalu o nazwie (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, bezprawnie i publicznie odtwarzał program CANAL+ (...) obejmujący transmisję meczu piłkarskiego w ramach rozgrywek Liga Mistrzów pomiędzy M. (...) i FC B. do której to transmisji prawa autorskie i pokrewne przysługują (...) S.A. z s. w W..

W ocenie Sądu oskarżony swoim zachowaniem zrealizował ustawowe znamiona występku bezprawnego rozpowszechniania cudzego utworu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, sankcjonowanego przepisem art. 116 ust. 2 Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Czyny zabronione spenalizowane w art. 116 ust. 2 dotyczą zjawiska polegającego na rozpowszechnianiu cudzych przedmiotów praw własności intelektualnej bez zgody uprawnionego podmiotu albo wbrew jego warunkom, przy czym zachowanie sprawcy ma swoje uzasadnienie w chęci osiągnięcia korzyści majątkowej.

Jest to przestępstwo formalne. Dokonanie takiego czynu karalnego następuje w momencie ukończenia samej czynności sprawczej. Nie jest zatem konieczne wykazanie, że w efekcie dopuszczenia się spenalizowanego czynu powstał jakikolwiek uszczerbek w sferze interesów majątkowych podmiotów będących uprawnionymi z tytułu praw autorskich i praw pokrewnych.

Kryminalizowane na gruncie art. 116 zachowanie polega na „rozpowszechnianiu”. Zgodnie z formułą definicyjną zawartą w słowniku języka polskiego „rozpowszechniać” objaśnia się jako „uczynić coś ogólnie znanym”. W judykaturze przyjmuje się, że chodzi o zachowanie się sprawcy polegające na czynieniu określonych przedmiotów „(...) powszechnie dostępnymi przez kolportaż, użyczenie, powielanie, kopiowanie i innego rodzaju udostępnienie ich treści szerszemu i bliżej nieokreślonemu kręgowi osób” (wyrok SN z dnia 16 lutego 1987 r., WR 28/87, OSNKW 1987, nr 9–10, poz. 85). W piśmiennictwie spotkać się można również ze stwierdzeniem, że chodzi o sytuację, gdy do rozpowszechnianej treści może mieć dostęp nieograniczona liczba osób.

Znamię „rozpowszechnianie” jest spełnione wówczas, gdy ze względu na okoliczności, w jakich zostało podjęte zachowanie sprawcy, utwór (artystyczne wykonanie) przedstawiony został w okolicznościach pozwalających na zapoznanie się z nim przez większą liczbę osób. Możliwość ta powinna być przy tym rzeczywista, a nie jedynie hipotetyczna. Co istotne wystarczające na gruncie tego przepisu jest jednorazowe zachowanie.

Warunkiem karalności na gruncie tej kwalifikacji prawnej jest to, aby rozpowszechnianie cudzego utworu, artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu lub nadania następowało „bez uprawnienia” albo „wbrew jego warunkom”. Podjęcie przez sprawcę określonej czynności „bez uprawnienia” odnosić należy do sytuacji, gdy brak

jest jakiegokolwiek tytułu prawnego dla jej dokonania. Sprawca nie może zatem wylegitymować się zezwoleniem podmiotu, któremu przysługują autorskie prawa majątkowe.

Znamieniem kwalifikującym występującym w art. 116 ust. 2 jest dopuszczenie się przez sprawcę czynu przestępnego z art. 116 ust. 1 w „celu osiągnięcia korzyści majątkowej”. W polskim systemie prawnokarnym próżno byłoby szukać normatywnych definicji pojęcia korzyści majątkowej. Chodzi o powiększanie majątku, tj. zwiększenie aktywów majątkowych bądź zmniejszenie pasywów (uchwała SN z dnia 30 stycznia 1980 r., VII KZP 41/78, OSNKW 1980, nr 3, poz. 24). Korzyść może przy tym przybierać najrozmaitsze formy. Przykładowo chodzić może o uniknięcie ponoszenia opłaty licencyjnej związanej z uzyskaniem licencji do korzystania z określonego utworu.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, uznać należy, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił ustawowe znamiona czynu stypizowanego w art. 116 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy. Jak ustalono w dniu 24 lutego 2015 r. w prowadzonym przez niego lokalu o nazwie (...) bezprawnie i publicznie odtwarzał program CANAL + SportHD obejmujący transmisję meczu piłkarskiego w ramach rozgrywek Liga Mistrzów pomiędzy M. (...) i FC B.. Oskarżony nie posiadał wymaganej do rozpowszechnienia tego programu licencji, zaś prawa autorskie i pokrewne do transmisji przysługują (...) S.A. z s. w W.. Program udostępniony został w okolicznościach pozwalających na zapoznanie się z nimi przez większą liczbę osób, nie ma przy tym znaczenia ile osób obecnych w tym czasie w lokalu wykazywało zainteresowanie meczem. Co ważne P. J. miał świadomość, że nie posiada uprawnień (umowy), na mocy której mógłby legalnie transmitować wydarzenia sportowe na platformie NC+, zaś transmitując mecz bez wymaganej umowy, dążył do uniknięcia ponoszenia opłaty licencyjnej związanej z uzyskaniem licencji do korzystania z określonego utworu, a także liczył na zwiększone obroty handlowe.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał oskarżonego P. J. za winnego popełnienia przypisanego mu czynu z art. 116 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych i wymierzył karę grzywny w ilości 80 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych.

Wymierzając oskarżonemu karę grzywny, Sąd miał na uwadze, że ustawowe zagrożenie przestępstwa określonego w art. 116 ust. 2 przewiduje wyłącznie karę pozbawienia wolności. W przekonaniu Sądu kara ta byłaby jednak nazbyt surowa, a bacząc, na brak ograniczenia jedynie do zastosowania tego izolacyjnego środka penalnego, w oparciu o obowiązujący w dacie czynu przepis art. 58 § 3 k.k., Sąd wymierzył karę łagodniejszą w postaci grzywny.

Podkreślić należy, że Sąd zastosował wobec oskarżonego przepis art. 58 § 3 k.k. obowiązujący przed nowelizacją kodeksu karnego, która weszła w życie 01.07.2015 r., uznając iż jest on względniejszy dla sprawcy, zgodnie z przepisem art. 4 §1 k.k.

W ocenie Sądu orzeczona kara nie przekracza swoją dolegliwością stopnia winy oskarżonego i we właściwy sposób wpłynie na niego wychowawczo i zapobiegawczo. Biorąc pod uwagę całokształt działania oskarżonego, rozmiar wyrządzonej przez niego szkody, działanie z chęci uzyskania korzyści majątkowej, Sąd doszedł do przekonania, iż karą proporcjonalną jest kara, wyznaczona w/w przepisem. Wymierzając grzywnę Sąd miał na uwadze możliwości zarobkowe i majątkowe oskarżonego uznając, że będzie on w stanie sprostać wykonaniu powyższej kary.

Przy wymiarze kary Sąd miał na względzie także ogólne dyrektywy sądowego wymiaru kary określone w art. 53 § 1 i § 2 kk. Orzeczona kara jest współmierna do stopnia winy oskarżonego i stopnia społecznej szkodliwości czynu, może też w pełni wywierać wpływ na kształtowanie w społeczeństwie prawidłowych ocen prawnych i stosownego do tych ocen postępowania. W ocenie Sądu, w odniesieniu do oskarżonego wymierzona kara jest wystarczająca do osiągnięcia celów kary, zarówno w zakresie jej zapobiegawczego, wychowawczego oddziaływania, w szczególności zrozumienia karygodności swego postępowania i wyciągnięcia odpowiednich wniosków na przyszłość, jak i w zakresie prewencji ogólnej.

W ocenie Sądu orzeczenie wobec oskarżonego kary grzywny będzie oddziaływać wychowawczo i wzbudzać w oskarżonym społecznie pożądaną postawę, w szczególności poczucie odpowiedzialności i potrzebę przestrzegania porządku prawnego. Zaznaczyć bowiem należy, iż kara grzywny, jako kara majątkowa polega przede wszystkim

na dolegliwości ekonomicznej pozwalającej skazanemu utrzymywać więzi rodzinne i społeczne, nie zagraża demoralizacją jaką stwarza kara pozbawienia wolności, nie stygmatyzuje, nie jest pozbawiona zalet zarówno indywidualnie jak i ogólnoprewencyjnych utwierdzając nie tylko w sprawcy, lecz także w społeczeństwie przekonania o nieopłacalności popełniania przestępstw a nadto przynosi dochody Skarbowi Państwa nie wymagając przy tym tak rozbudowywanego aparatu wykonawczego jak kara pozbawienia wolności.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do przyjęcia aby orzeczenie wobec oskarżonego kary grzywny było represją mniej dotkliwą, niż wymierzenie mu kary pozbawienia wolności chociażby z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, w szczególności aby orzeczenie kary w takiej postaci oddziaływało skuteczniej na osobę sprawcy niż wymierzenie oskarżonemu kary grzywny. Tym bardziej jeśli zważyć, iż finansowe obciążenie będzie dla oskarżonego większą dolegliwością uświadamiając mu naganność swojego postępowania a sam oskarżony w większym stopniu odczuje skutki takiej kary. Należałoby również zaznaczyć, że w przypadku niewywiązania się przez oskarżonego z obowiązku zapłaty kary grzywny w postępowaniu wykonawczym kara grzywny może zostać zamieniona na karę zastępczą pozbawienia wolności.

Wymierzona oskarżonemu kara nie cechuje się nadmierną dolegliwością, jest ona w ocenie Sądu współmierna do stopnia zawinienia oraz do stopnia społecznej szkodliwości czynu. W przekonaniu Sądu orzeczenie o karze w takiej postaci spełni wymogi prewencji ogólnej i szczególnej, czyniąc zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości.

Na podstawie art. 230 § 2 k.p.k. Sąd zwrócił oskarżonemu dowody rzeczowe w postaci dekodera cyfrowego marki S. (...), nr seryjny (...) oraz karty dostępu O. nr (...), szczegółowo opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr (...) pod poz. 1 i 2 (k. 35 akt) uznając iż są one zbędne dla dalszego postępowania karnego.

Mając na uwadze, iż każdy sprawca powinien ponieść koszty postępowania wywołane swoim zachowaniem, a zwolnienie od ich ponoszenia następuje w sytuacjach wyjątkowych, Sąd obciążył P. J. kosztami na podstawie art. 626§1 k.p.k. i art. 627 k.p.k. w wysokości 70 zł, a także na podstawie art. 1 i art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych wymierzył mu opłatę w wysokości 80 zł.